

УДК 316.774

ІНФОРМАЦІЙНО-СЕМІОТИЧНІ ВИМІРИ ІНФОРМАЦІЇ ЯК ГОЛОВНОГО ТРЕНДУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

© М.О. Кириченко

Семіотика постає необхідною характеристикою інформації, яка пронизує інформаційне суспільство. Представлено мету і цілі концепції інформаційно-семіотичних вимірів інформації як головного модусу і тренду інформаційного суспільства. Проаналізовано поняттєво-категорійний апарат розвитку інформаційно-семіотичних вимірів інформації як головного модусу і тренду інформаційного суспільства та розкрито сутність інформаційно-семіотичних вимірів інформації. Проаналізовано проблеми інформаційно-семіотичних вимірів інформації як головного модусу інформаційного суспільства та знакові механізми, призначення яких експлікувати і раціонально висвітлювати інформацію, що в них закладена. Термін «семіотика» (semiotics) – синонім семіології, яка визначає дослідження знаків, користується деяким впливом у тих сферах філософії, які мають справу з комунікаціями в інформаційному суспільстві, так як мета семіотики – розробка методу аналізу повідомлень, як вербальних, так і невербальних.

***Ключові слова:** інформація, семіотика, інформаційне суспільство, інформаційно-семіотичні виміри, модус, тренд*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями

В основі інформаційно-семіотичних вимірів інформації як головного мегатренду інформаційного суспільства – *семіотика як теорія про знаки і знакосистеми*, які використовуються у комунікаційних цілях. Інформація включає в себе певний смисл, закодований знаками, у контексті якої кожна система знаків визначається певним модусом і включає певне значення або смисл. Семіотика (грец. semeion - знак) – вивчає виробництво, будову і функціонування різних знакових систем, що зберігають і передають інформацію. Семіотика відіграє у соціогуманітарному дискурсі помітну роль, так як будь-які культурні феномени неминуче закріплені у знаках і представляють собою знакові механізми, призначення яких експлікувати і раціонально висвітлювати інформацію, що в них закладена [1, с. 16].

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми, на яку спираються автори

Межі семіотики є надзвичайно рухомими і вони об'єднують різноманітні підходи. Прийнято виділяти: 1) логіко-математичну семіотику, так звану «металогіку», яка вивчає метатеоретичними засобами властивості логічних і математичних систем, штучно формалізованих мов, і представлена у дослідженнях Рассела, Д. Гільберта, К. Геделя, А. Черча, Карнапа; 2) гуманітарну семіотику (семіотика мови і літератури). На відміну від інших соціогуманітарних дисциплін, семіотику цікавить не пошук значення, а спосіб означення змісту, втіленого у форму. Семіотика спирається на поняття знаку як матеріально-ідеального утворення, репрезентованого смислом, що має метою

передачу ролі посередника у культурі. У своїй сукупності знаки утворюють мову, яка в семіотичній теорії, з однієї сторони, виступає як інтерпретатор всіх систем (Е. Бенвеніст), але у той же час виступає «приватним випадком семіотичної функції» (Піаже). Виявлення значення, закодованого у знаковому повідомленні, здійснюється шляхом декодування, у контексті якого код означає спосіб упорядкування знаків у певну систему, завдяки чому виконується комунікативна функція мови. Як наукова теорія, семіотика почала розвиватися у кінці XIX- на початку XX ст., проте її корені стали виникати в ученнях логіки Аристотеля, Філона Олександрійського, стоїків та теорії семантики, класифікації знаків Августина Блаженного, логічних вченнях схоластики, Секст-Емпірика з його класифікацією знаків, розуміння знаку як геометричної схеми процесу. Поняття «знак» використовується у філософії Гоббса, Локка, логіко-математичних вченнях Лейбніца, дослідженнях Потебні, Гумбольта. Основні принципи «науки про знаки» були сформульовані Пірсом, який намагався створити науку логіку, яка пояснює процес набуття наукових знань, що репрезентують реальність. Він виділив параметри семіотичного функціонування – репрезентант, інтерпретант, референт (тріадична природа знаку) і дав першу класифікацію знаків (іконічний знак-індекс-символ), дослідив процес функціонування знаку – *семіозис*. Якщо Пірс розвивав логічну систему знаку, то лінгвістична школа розвивалася у працях Соссюра, що мислив семіологію як науку, яка вивчає життя знаків в суспільстві (в яку лінгвістика повинна була ввійти як складова частина). Семіотика культури також досліджує культуру як ієрархію знакових систем, що мають свою логіку розвитку (початок поклала Московсько-Тартуська школа). Кожна епоха характеризується своїм семіотичним стилем, своїми способами інтерпретації текстів, у результаті чого композиція і кореляція окремих семіотичних систем визначають тип культури (Барт, Дерріда, А.-Ж.Греймас, Кристева, Еко, П.Пазоліні, П.Паві, Лакан, Піаже).

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття. Проблемна ситуація

Семіотика - це наука про знаки і знакові системи, в контексті якої всі інформаційні процеси (збереження і обробка інформації) використовують знак як мінімальну структурну одиницю, а знакові системи – у якості елементарних баз даних. Семіотика визначається як «археологія думки», яка вивчає текст в застиглому вигляді і намагається знайти в тексті різні знаки (символи), які допомогли б збагнути текст в інформаційному суспільстві [2, с.134-152].

Мета наукового дослідження – концептуалізація інформаційно-семіотичних вимірів інформації як головного модусу і тренду інформаційного суспільства. Метою даного дослідження є обґрунтування семіотичного підходу до аналізу інформаційного суспільства, проблем формування інформаційної культури особистості засобами інформаційного впливу з опорою на семіотичні закономірності.

Дана мета реалізується в наступних задачах:

- сформулювати мету і цілі концепції інформаційно-семіотичних вимірів інформації як головного модусу інформаційного суспільства;
- проаналізувати поняттєво-категорійний апарат концепції розвитку інформаційно-семіотичних вимірів інформації як головного модусу інформаційного суспільства;
- розкрити сутність інформаційно-семіотичних вимірів інформації як головного модусу інформаційного суспільства;
- розкрити цілі отримання інформації – пізнавальні, соціально-поведінкові, художньо-естетичні, ігрові, управлінські;
- виявити проблеми інформаційно-семіотичних вимірів інформації як головного модусу інформаційного суспільства.

У якості гіпотези дослідження виступають припущення: по-перше, про можливість семіотичного підходу до аналізу інформаційного суспільства, який би був одночасно методологічним і онтологічними регулятивом його діяльності; по-друге, що комп'ютеризація здатна упорядкувати письмову і мовленнєву стихію, гармонізувати знаково-символічну систему сучасного суспільства і освіти. Онтологізація семіотичного підходу з неминучістю приводить до натуралізації об'єкта дослідження, а ним стає уявлення про семіосферу, введена у роботах Ю. Лотмана.

Обговорення проблеми

Термін «семіотика» використовується у значенні «знакова система», яка функціонує як модельована система, за допомогою якої породжується актуальна інформація про світ чи його фрагмент. *Основні принципи семіотичного методу наукового пізнання:* 1) принцип предметності) всі висновки і гіпотези, що витікають з аналізу, відносяться не до самого знаку, а до об'єкту аналізу); 2) принцип однозначності (заперечення щодо застосування одного й того ж знаку до подібних предметів і ситуацій); 3) принцип взаємодоповнюваності (можливість заміни одного знаку іншим на основі смислової тотожності).

Наша задача - проаналізувати поняттєво-категорійний апарат концепції розвитку інформаційно-семіотичних вимірів інформації як головного модусу інформаційного суспільства. Вона включає: дані, символи, знаки, повідомлення, знання, інформацію. Відмітимо, що суть інформації, яка трансформується у знання, є прямим наслідком потреб людини, щоб ефективно діяти в оточуючому світі. При цьому людина повинна мати достовірні знання про предмети і явища, процеси і об'єкти, з якими вона взаємодіє, тобто, чим більше інформації, тим більше знань має людина про себе і оточуючий світ. Чим більше інформації, тим більше знань і тим краще увлєння, тим успішніше буде діяти людина у зв'язку з діями, пов'язаними з цими об'єктами. Знання доцільно розілити на стратегічні, які можуть бути корисними в майбутньому, і тактичними, що відображають специфіку ситуації, що склалася в інформаційному суспільстві [3, с.487-492].

Символ – (від грец. *symbolon*) – знак, ознака, у самому загальному вигляді поняття, що фіксує здатність матеріальних речей, подій, а також

чуттєвих образів виражати ідеальний зміст, що відмінний від безпосереднього, чуттєво-тілесного буття. Загально визнаного поняття «символ» у філософській літературі поки що не вироблено. У ХХ столітті спроба створення цілісної філософської теорії символу була прийнята Касіером у «Філософії символічних форм», де був представлений феноменологічний аналіз різних культурно-символічних міфів (міфу, мови, науки) як форм зовнішньої маніфестації і самопізнання людського духу. Цікаве трактування символу подано у рамках психоаналізу, в контексті якого символ розглядається не як атрибут свідомої діяльності людини, а навпаки, як єдина опосередкована можливість виявлення несвідомих начал в індивідуальній психіці та культурі. Цікавими у цьому зв'язку є ідеї Юнга, який постулює наявність унікальних образів-символів (архетипів) колективного несвідомого. Ряд важливих результатів, що стосуються природи символічних здібностей людини, були отримані школою французького структуралізму. Її голова Леві-Стросс виявив наявність елементів ізоморфізму між природними, соціальними і ментально-символічними структурами. Йому належить концепція існування особливої несвідомої логіки архаїчного мислення (логіки бріколажу), що базується на символічному відображенні і осмисленні реальності. Глибока розробка логіко-семантичних проблем символу і символізації (переважно на матеріалі природних і штучних мов) була розроблена школою неопозитивізму (роботами Рассела, Вітгенштейна, Поппера) і багаточисленними напрямками аналітичної філософії. Специфічні риси символічної реальності людини у сфері гуманітарного знання простежено філософською герменевтикою, перш за все визначним її філософом – Гадамером.

Семіотика інформації може функціонувати і не в знаковій формі, проте знакова структура інформативна, а це означає, що інформація детермінує новий аспект бачення семіотичних моделей. Однією з серйозних теоретичних проблем семіотики є неминучий факт. Знак - це те, що досліджується, і те, що одночасно є частиною пізнавального апарату. Семіотика не в змозі об'єктувати процес пізнання, а скоріше, у її напрямку формується зворотний процес: можлива (змодельована) знакова ситуація не має форми гіпотези. Те, що можливе, те й реальне, тому модель може створюватися, щоб віднайти у реальності саму себе. Інформаційні процеси, маючи у деяких формах типологічну тотожність з процесами семіозису, у той же час за рахунок своєї інакшовості здатні привнести в семіотику критерії об'єктивного розмежування можливого і реального [4, с. 7-13].

Достатньо привести **визначення семіотики як науки про знаки**, однак її швидкий розвиток з початку 70-х рр. ХХ ст. привів до значеного розширення предмета: у теперішній час семіотика досліджує процеси людської діяльності, пов'язані з породженням знаків (семіозисом) та їх використанням в інформаційному суспільстві. Так як людина знаходиться у постійному і безперервному виробництві і споживанні знаків, то предметом семіотики є **культура** у самих різноманітних аспектах її існування. На думку сучасних дослідників (У. Еко), семіотика готова до розділення її на цілий ряд дисциплін,

зокрема, на *теорію знакових систем* (власне семіотику) і *семіологію* – науку, що вивчає функціонування знаків в інформаційному суспільстві [5, с.7-13].

Становлення ще однієї нової науки - **інформаціології** відбувається з утвердженням інформації у якості глобального феномена високорозвинутого інформаційного суспільства. Уявлення про місце інформації в описі світу постійно поглиблюється і сьогодні передача інформації мислиться як фундаментальна властивість матерії. Хоча у кожного підходу є свої задачі, насущною потребою нам бачиться не обґрунтування універсальності предмету, а спроба побачити закономірні зв'язки між генезою інформації та її функціонуванням, що дозволяє у подальшому мотивувати предмет нової науки з точки зору її цілісності. Евристичний потенціал семіотики у повній мірі відповідає поставленій задачі. Семіотика за короткий час вже пройшла у своєму розвитку декілька визначних етапів – від розробки методологічних схем до визнання семіотичних схем у якості об'єктивної реальності і до використання семіотичних концепцій іншими науками з метою легітимації власних перспектив розвитку [5].

Тому аналіз поняття «інформація» з точки зору смислового змісту повідомлення і отримання людиною нових знань **властива семіотичному підходові (чи семантиці)**, при якій досліджуються відносини повідомлення до тих свідчень чи знань, які вони виражають. У даному випадку розглядаються знакові системи як засоби вираження певного смислу, встановлюються залежності між структурою знакосполучень та їх здатністю створювати осмислені тексти. Розрізняють *логічну семантику* як розділ логіки, присвячений вивченню значень понять і суджень, а також їх формальних аналогів- виражень різних формальних систем, і *структурну семантику* як розділ структурованої лінгвістики, присвячений опису смислу мовленнєвих виражень та операцій з ними.

У сучасному інформаційному суспільстві широко застосовується **семантичний аналіз**, що охоплює сукупність операцій, які слугують для представлення смислу тексту на природній мові та у вигляді запису на формалізованій (смисловій) мові. При цьому моделюється процес розуміння тексту людиною. Адекватне моделювання (повнота і точність перекладу з природньої мови на семантичну) залежить від можливостей семантичної мови, розробки правил перекладу, точності співвіднесення одиниць природньої мови з одиницями семантичної. Семантичний аналіз є одним із етапів автоматичного перекладу, у процесі якого семантична мова виступає у ролі мови-посередника. Різновидом семантичного аналізу є індексування в інформаційно-пошукових системах, тобто уявлення про зміст документів і запитів у термінах інформаційних мов [6].

На відміну від семантики **синтаксичний підхід** (чи синтактика) направлений на дослідження знакових систем з точки зору їх синтаксису, безвідносно до яких би то не було інтерпретацій чи проблем, пов'язаних із сприйняттям знакових систем як засобів спілкування та повідомлення. Предметом аналізу у даному випадку є : частота повідомлення символів, тобто

знаків коду, зв'язків між ними, порядок слідування, їх структурна організація, правила побудови і перетворення висловлювань, за допомогою яких можуть формуватися повідомлення. В синтактиці повідомлення розглядаються як символи, абстраговані від змісту, смислу, а також їх практичної цінності для отримувача. Синтактиці на природній мові відповідає синтаксис.

Третій аспект поняття «інформація» в інформаційному суспільстві розглядається з точки зору **прагматичного підходу (чи прагматики)** і пов'язаний з дослідженням відношення отриманих свідчень безпосередньо до адресата. При цьому враховуються такі характеристики свідчень, як важливість, корисність, цінність, актуальність, що є важливими на шляху формування «суспільства знань» [7].

Приведені вище аналітичні підходи є предметом досліджень теорії знаків (семіотика), у якій знакові системи вивчаються на трьох основних рівнях: синтаксичному, семантичному та прагматичному. Інформативність повідомлень може оцінюватися на кожному з трьох основних рівнів семіотики. Сьогодні найбільш глибоко розроблена проблема синтаксичної оцінки інформації. Проблема аналізу інформації на рівні семантичного підходу достатньо складна і знаходиться на стадії методологічної розробки. При цьому слід відмітити, що достатньо універсальних та ефективних математичних засобів оцінки семантичної інформації ще не отримано. Дослідження прагматичного аспекту інформації у зв'язку з відсутністю загальнонаукової теорії корисності чи цінності інформації в умовах інформаційного суспільства знаходяться на початковому етапі [8].

Згідно з нашими завданнями слід розкрити сутність інформаційно-семіотичних вимірів інформації як головного модусу і тренду інформаційного суспільства. Виходячи з вищесказаного, надамо визначення поняття «**інформація**», що включає свідчення (повідомлення, дані) незалежно від форми їх представлення про особи, предмети, факти, події, явища і процеси, що несуть нові знання, і є об'єктом отримання, переробки чи перетворення, збереження чи передачі за допомогою знаків, символів, умовних сигналів, технічних засобів. На нашу думку, поняття «інформація» слід уявляти з врахуванням динамічних властивостей, що розглядаються у моменти передачі інформації та її сприйняття. Наука, що вивчає кількісні та інші закономірності, пов'язані з отриманням, передачею, збереженням і обробкою інформації, називається **теорією інформації** (іноді теорією повідомлень) Згідно з даним визначенням, теорія інформації – це розділ кібернетики, у якому математичними методами вивчаються способи виміру кількості інформації, яка включена у будь-яких повідомленнях, а також способи передачі, збереження і класифікації інформації [8].

Існують різні погляди на співвідношення понять «інформація», «свідчення», «дані» і «знання». В одному випадку стверджується, що знання – це організована, тобто осмислена, проаналізована, перероблена, узагальнена і класифікована інформація. В іншому випадку – інформація і знання розглядаються як синоніми, проте між знаннями та інформацією існує серйозна

відмінність. Володіння інформацією нерівнозначне володінню знаннями, тому що знання завжди пов'язане з суб'єктом, який пізнає. Знання – продукт, який відображає будь-яку реальність в людській інтерпретації, тобто з оцінками і відношеннями до конкретного носія знання. Інформація є джерелом знання, інформація стає знанням у процесі вторинної сигніфікації. Дані також є джерелом інформації, інформація є джерелом знання. Інформація – це дані, що супроводжуються смисловим навантаженням, «інформація є дані, які були організовані і передані». Слід погодитися з тим, що інформація – це осмислені дані, а знання – це осмислена інформація. Справа в тому, що не будь-яка інформація є знанням, у той час як будь-яке знання перебуває у полі інформації. Інформація повинна перетворитися у знання, що власне і є основою гносеологічної функції науки.

Для нас важливим є розкриття цілей отримання інформації як головного модусу і тренду інформаційного суспільства – пізнавальні, соціально-поведінкові, художньо-естетичні, ігрові, управлінські, що виступають як фактор суспільних перетворень в Україні [9; 10].

У результаті виховання і освіти людина отримує певний запас (чи багаж) стратегічних знань: і чим різноманітнішими будуть ці знання, тим ефективніше людина зможе будувати свою поведінку, тим ширшою буде практична і теоретична спеціалізація людини, що пов'язане з пізнавальними цілями.

Соціально-поведінкові цілі отримання інформації проявляються у повсякденній діяльності людини у побуті, її спілкуванні з іншими людьми, з оточуючою природою, у поведінці в соціумі, в тих ситуаціях, де частіше всього вимагаються оперативні чи тактичні знання, що формуються на даний момент. Здібності до сприйняття і переробки інформації у таких ситуаціях залежать в основному від генетично унаслідкованих властивостей, моральних принципів поведінки і суми накопичених знань у результаті виховання і освіти, - відмічає О. Кивлюк [12; 13; 14; 15].

Цілі художньо-естетичного порядку пов'язані з постійним устремлінням людини до духовного збагачення, отримання за допомогою культури і мистецтва (літератури, театру, живопису) знань інтелектуального порядку, що викликають емоційні переживання. Ще у XVIII ст. А.Баумгартен запропонував нове поняття «наука про чуттєве знання», як нижчу теорію пізнання, обумовленого розвитком суспільно-історичної практики відображення і відтворення дійсності у мисленні, для чого був введений термін «естетика». Остання вивчає сферу естетичного як специфічного виявлення ціннісного відношення між людиною і світом і сферу художньої діяльності людини, в результаті чого формуються знання про духовні цінності людини і оточуючий світ, причому це відбувається аналогічно процесам отримання інформації і в інших сферах – техніці, економіці тощо [11].

Ігрові цілі отримання інформації направлені на прийняття оптимальних рішень учасниками гри, які переслідують у процесі гри протилежні інтереси, що представляє собою конфліктну ситуацію. Інформація дозволяє максимізувати ймовірність досягнення благоприємного результату гри за

рахунок обгрунтованого вирішення конфлікту на основі отриманих знань про ймовірні дії супротивника. Конфліктні ситуації характеризуються наявністю невідомих факторів і планів протидіючих сторін, відсутністю інформації про те, що створює труднощі безпосереднього аналізу таких ситуацій, необхідність чого визначається самою метою гри. Гра як спосіб нетривіального отримання інформації має велике значення у вихованні, навчанні та розвитку як для дітей, так і дорослих, та окремих контрагентів спеціалістів, а також при набутті ними знань, що забезпечують психологічну та інтелектуальну підготовку до майбутніх життєвих ситуацій [12].

Управлінські цілі в умовах інформаційного суспільства - забезпечують збереження і підтримки режиму діяльності за рахунок отримання певної інформації в певному інформаційно-комунікативному середовищі. Інформаційно-комунікативне середовище інформаційного суспільства – це система комунікацій, організована на основі збереження, передачі, обробки масивів інформації (комунікативна функція), а також задоволення інформаційно-комунікативних потреб. Звідси необхідність аналізу інформаційно-комунікативної системи інформаційного суспільства не тільки як техніко-технологічного, але й соціокультурного феномена.

Список використаних джерел

1. Блюмин А. М., Феоктистов Н. А. *Мировые информационные ресурсы: Учебное пособие* / А. М. Блюмин, Н. А. Феоктистов. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Издательско-торговая корпорация «Дашкови и К», 2015. – 384 с.
1. Воронкова В. Г. *Формирование нового мировоззрения, нового человека, нового общества будущего: [Монография]* / В. Г. Воронкова / Кого и как воспитывать в подрастающих поколениях // Под ред. О. А. Базалука. – К.: Издательский дом «Скиф». – 2012. – Т.2. – С.134-152.
2. Воронкова В. Г. *Формування інформаційного суспільства в Україні: виклик чи потреба часу?* / О. В. Соснін // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: збірник наукових праць. – Запоріжжя: ЗДІА, 2015. – № 60.- С.13-24.
3. Воронкова В. Г. *Сучасна геокультура як соціокультурний феномен культурної глобалізації* / В. О. Нікітенко // Гілея: науковий вісник: [зб. наук.пр.].- К.: Вид-во УАН ТОВ «НВП» «ВІР», 2013.- Вип.72.- С. 487-492.
4. Дзьобань О. *Інформаційне суспільство як мережево-комунікативний простір управління* / О. Соснін // Віче. - 2015. - № 10. - С. 7-13.
5. Дубов Д. В. *Широкосмуговий доступ до мережі Інтернет як важлива передумова інноваційного розвитку України: аналіт. Доп.* / Д. В. Дубова, М. А. Ожеван. - К.: НІСМД, 2013. – 108 с.
6. Згуровский М. *Путь к обществу, основанному на знаниях. – режим доступа:* <http://www.zn.ua/3000/3300/52340>
7. *Інформаційне суспільство в Україні: глобальні виклики та національні можливості: аналіт. доп.* / Д. В. Дубов, О. А. Ожеван, С. Л. Гнатюк. – К. : НІСД, 2010. – 64 с.
8. *Інформаційні технології як фактор суспільних перетворень в Україні: зб. аналіт. доп.* / М. А. Ожеван, С. Л. Гнатюк, Т. О. Ісакова; за заг. ред. Д. В. Дубова. – К. : НІСД, 2011. – 96 с. Електронна версія: <http://www.niss.gov.ua>. - Дата доступу: сер. 2016. – Назва з екрана

9. Козловець М. А. *Феномен національної ідентичності: виклики глобалізації: [Монографія] / М. А. Козловець. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. – 558 с.*
10. Кремень В. *Україна: шлях до себе. Проблеми суспільної трансформації. Навч. посіб. / Кремень В., Ткаченко В. – К.: Видавничий центр «Друк», 1998. – 622 с.*
11. Соснін О. В., Воронкова В. Г., Ажжажа М. А. *Інвестиції в людський капітал в умовах глобальної трансформації: Навчальний посібник.- Львів: «Магнолія: 2006», - 2011.- 610 с.*
12. Кивлюк О. П. *Деякі психолого-педагогічні питання вивчення інформатики в молодших класах / О. П. Кивлюк // Комп'ютер у школі та сім'ї. – Київ : Інститут педагогіки НАПН України. 2000. - №2. – С. 38–41.*
13. Кивлюк О. П. *Можливості пропедевтики основ інформатики в початковій школі / О. П. Кивлюк // Комп'ютер у школі та сім'ї. – Київ : Інститут педагогіки НАПН України. - 2001. – №5. – С. 33–34.*
14. Кивлюк О. П. *Аналіз наукових досліджень з проблематики пропедевтики інформатики в початковій школі / О. П. Кивлюк // Інформатика та інформаційні технології. – Київ: Вид-во «Освіта України». 2006. – №6. – С. 69–72.*
15. Кивлюк О. П. *Формування елементів комп'ютерної грамотності молодших школярів : дис. ... кандидата педагогічних наук : 13.00.09 (теорія навчання) / Кивлюк Ольга Петрівна. – Київ, 2017. – 210 с.*

REFERENCES

1. Blūmin A. M., Feoktistov N. A. *Mirovye informacionnye resources: Učebnoe book / A.M. Blūmin, N.A. Feoktistov. – 3 rd ed., pererab. s ext. – M. : Izdatel'sko-torgovaâ korporaciâ «Daškovi s K, 2015. - 384 p.*
2. Voronkova V. G. *Formirovanie new mirovozzreniâ, new rights, new society of the future: [Monografiâ] / V. G. Voronkova / Who and as vospityvat' in podрастаûših pokoleniâh // edited. O. A. Bazaluka. – Kyiv : Izdatel'skij DOM "Skif." is 2012. – T. 2. - P. 134-152.*
3. Voronkova V. G., Sosnin A.V. *Formation of information society in Ukraine: challenge or need time? / Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhya State Engineering Academy: scientific papers. – Zaporizhzhya : ZDIA, 2015. - Issue 60. - Pp. 13-24.*
4. Voronkova V. G., Nikitenko V.O. *Modern geokul'tura as a sociocultural phenomenon of cultural globalization / Gileâ: scientific Bulletin: [GS Sciences etc.]. -K.: Publishing House of SCIENCE LLC NVP ", " BELIEVE ", 2013.- Issue 72.- P. 487-492.*
5. Dz'oban' S. *Information society as a network-communicative space management / O. Dz'oban', A. Sosnin // Veche. -2015. No. 10. – P. 7-13.*
6. Dubov D. V. *Broadband access to the Internet as an important precondition for innovation development of Ukraine : analit. Ext. / D.. Dubov, M. A. Oževan. -K.: NISMD, 2013. - 108 s.*
7. Zgurovsky M. *Way k obšestvu, osnovannomu on znaniâh. – Access mode: <http://www.zn.ua/3000/3300/52340>*
8. *Information society in Ukraine : global challenges and national capabilities: analit. Ext. / D. V. Dubov, O. A. Oževan, S. L. Hnatiuk. – K. : NISS, 2010. - 64 s.*
9. *Information technology as a factor of social transformation in Ukraine: singles. analit. Ext. / M. A. Oževan, S. L. Hnatiuk, T. A. Isakova; for the floor. Ed. D. V. Dubova.. – K. : NISS, 2011. – 96 s. electronic version: <http://www.niss.gov.ua>. Date of access: Sir. 2016 – screen Name*
10. Kozlovec' M. A. *Phenomenon of national identity: challenges of globalization: [Monograph] / M.A.Kozlovec'. – Zhytomyr : Publishing House WAITING for them. Franko, 2009. – 558 s.*

11. Kremen V. *Ukraine: the way to self. Problems of social transformation. Textbook. guidances.* / V. Kremen, V. Tkachenko – K. : Publishing Center print, 1998. – 622 s.
12. Sosnin O. V., Voronkova V. G., Ažaza M. A. *Investment in human capital in terms of global transformation: tutorial-Lviv: Magnolia: 2006. -2011. - 610 s.*
13. Kyvliuk O. P. *Some psychological and pedagogical questions study computer science in junior* /O. P. Kyvliuk // *Computer in the school and family.* – Kiev : Institute of Pedagogics of Ukraine. 2000.- № 2. Pp. 38-41.
14. Kyvliuk O. P. *Capabilities of basics of computer science in elementary school* / O. P. Kyvliuk / *Computer in the school and family.* – Kiev: Institute of Pedagogics of Ukraine. -2001. – №5. Pp. 33-34.
15. Kyvliuk O. P. *Analysis of the scientific research on the problems of Informatics in elementary school* / O. P. Kyvliuk // *Informatics and information technologies.* – Kiev: Publ. "Education of Ukraine". 2006 – № 6. - Pp. 69-72.
16. Kyvliuk O. P. *The formation elements of computer platform savvy junior high school students: DIS. ... the candidate of pedagogical sciences: 13.00.09 (learning theory) / Olga Kyvliuk.* – Kyiv, 2017. – 210 s.

КИРИЧЕНКО Н. А. - доктор философии, профессор кафедры государственной службы и менеджмента образования, член-корреспондент Академии наук высшей школы Украины, Первый проректор – проектор с научно-педагогической и учебной работы, «Университет менеджмента образования» Национальной академии педагогических наук Украины (Киев, Украина) E-mail: kmuto@i.ua

ИНФОРМАЦИОННО-СЕМИОТИЧЕСКИЕ ИЗМЕРЕНИЯ ИНФОРМАЦИИ КАК ГЛАВНОГО ТРЕНДА ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЩЕСТВА

Семиотика предстает необходимой характеристикой информации, которая пронизывает информационное общество. Представлены цели и задачи концепции информационно-семиотических измерений информации как главного модуса и тренда информационного общества. Проанализирован понятийно-категориальный аппарат развития информационно-семиотических измерений информации как главного тренда информационного общества и раскрыта сущность информационно-семиотических измерений информации. Проанализированы проблемы информационно-семиотических измерений информации как главного модуса информационного общества и знаковые механизмы, назначение которых эксплицировать и рационально высвечивать информацию, которая в них заложена. Термин «семиотика» (*semiotics*) – синоним семиологии, которая определяет исследование знаков, пользуется некоторым влиянием в тех сферах философии, которые имеют дело с коммуникациями в информационном обществе, так как цель семиотики – разработка метода анализа сообщений, как вербальных, так невербальных.

Ключевые слова: информация, семиотика, информационное общество, информационно-семиотические измерения, модус, тренд

KYRYCHENKO, MYKOLA - Doctor of Philosophy, Professor, State Higher Educational Institution «University of Educational Management» of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine (Kiev, Ukraine)E-mail: kmuto@i.ua

INFORMATION AND SEMIOTIC INFORMATION MEASUREMENTS AS THE MAIN MODUS AND THE TREND OF INFORMATION SOCIETY

Semiotics appears as necessary characteristic of information that permeates into the information society. The purpose and goals of the concept of information and semiotic information measurements as the main modus and the trend of information society are presented. Analysed notion apparatus of the development of information and semiotic information measurements as the main modus and the trend of information society and essence of information-semiötičnih dimensions of information is analysed. Analyzed the problems of information and semiotic information measurements as the main modus information society and significant mechanisms, the purpose of which explicate and rationally cover information that they laid are analysed . The term "semiotics" is a synonym of semiology, which defines the study of signs, enjoys some influence in areas of philosophy, dealing with communications in the information society, Since the purpose of semiotics is the development of a method of analysis of messages, as verbal and nonverbal.

Keywords: information, semiotics, information society, information and semiotic dimensions, modus, trend

Рекомендовано до публікації д-р філос.наук, проф. Пунченко О. П.

Дата надходження рукопису 18. 01.2017